

DISCURS DE LA PRESIDENTA DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA AMB MOTIU DE LA CELEBRACIÓ DE SANT ANTONI 2021

Bones tardes.

Siguin (totes i tots vostès) molt benvinguts i benvingudes a l'acte de commemoració de la Diada del Poble de Menorca en el dia de Sant Antoni, patró de la nostra illa.

La corporació del Consell Insular va decidir la seva instauració ara fa quaranta anys. Per primera vegada d'ençà de la seva primera celebració, l'any 1981, l'acte institucional que el sol acompanyar no s'ha pogut celebrar de manera presencial i, com correspon, en la seu del Consell Insular.

Així ho han determinat les restriccions que s'han hagut d'imposar davant la persistència de la capacitat contagiosa del virus de la Covid-19. Per aquest motiu, i amb l'interès superior de la preservació de la salut, enguany aquest acte ha de tenir caràcter virtual.

La tant dura i llarga pandèmia de la Covid-19 ha capgirat les nostres vides i la nostra economia.

Ha sacsejat amb duresa les relacions socials, la confiança en la capacitat de seguir endavant amb el projecte personal de cadascú: amb el negoci o el comerç, amb la feina que sustenta la família, amb els estudis i aprenentatges que fonamenten el futur de tants de joves...

I ha castigat amb duresa, sobretot, la salut de tantes persones fins el punt que, a dia d'avui, 23 persones -una d'elles avui mateix- han perdut dolorosament la vida per mor de la Covid a la nostra illa.

El meu primer reconeixement ha d'anar destinat de manera necessària a totes i cadascuna de les persones que ens han deixat per mor de la pandèmia. I per als seus familiars i amics, per a totes aquelles persones que els han estimat i que han hagut de viure la seva agonia amb dolor i amb una amarga impotència, en tants de casos des de la distància. Sense poder dedicar-los, tantes vegades, ni tan sols unes paraules de consol, sense poder compartir amb ells ni que fos un alè d'esperança.

Em permetin que els transmeti a totes i tots ells el més sentit condol i tot el reconeixement pel seu amarg patiment.

I em permetin que tengui un missatge de suport i coratge per aquelles persones, i les seves famílies i amics, que estan patint actualment la COVID, ingressades a l'hospital o des de casa. Així com un record, també, i una salutació d'esperança, per a totes aquelles persones que (gràcies a la feina esforçada i tant capaç dels magnífics equips sanitaris de la nostra illa) han pogut superar la malaltia i encaren avui la necessitat de reconstruir els seus projectes vitals, tantes relacions escapçades per una pandèmia que, tot i que sembla entossudida a no donarnos descans, no serà capaç de robar-nos l'esperança, el futur.

I em permetin (també) que expressi una vegada més el meu reconeixement per a totes aquelles persones que han sabut

sacrificar-se de manera especial durant la pandèmia. En primer lloc als i les professionals sanitàries que encara lluiten per contenir els estralls de la pandèmia. I a tot els mestres i les mestresses, els professors i professores, el

personal de les residències de gent gran i dels centres de persones amb discapacitat, els voluntaris de Protecció Civil i les entitats socials, els treballadors i treballadores (públics o privats) de tants de serveis i establiments que han estat i són essencials per a garantir el batec vital dels nostros pobles i ciutats.

Vagi per a tots ells tot el nostro reconeixement, que estic convençuda que és el de tot el poble de Menorca.

I unes paraules de suport, també, per a totes aquelles persones que han hagut de patir o pateixen encara restriccions (moltes vegades molt dures) en l'exercici de la seva activitat (a la seva feina, al seu negoci o el seu comerç) per tal de maldar frenar la propagació del virus de la Covid.

Som ben conscient que les mesures que s'han pres (en qualsevol cas imprescindibles) han malmés de manera greu les seves economies, la viabilitat dels seus projectes.

Hem de fer (des de totes les institucions) tots els esforços necessaris per rescabalar-los (en la mesura en què açò sigui possible) dels perjudicis causats a la seva activitat.

El nirvi de les nostres empreses, els nostres empresaris i empresaries, i la feina ben feta de la gent d'empenta hauran de ser el motor de la recuperació de la prosperitat. Els/les necessitem més que mai.

Sense elles res no serà possible. Per això agraeixo el treball constant i la predisposició de la taula de diàleg social que es dibuixa imprescindible en aquests

moments en els que la unitat per l'interès de Menorca és més fonamental que mai.

Haurem de continuar fent, per tant, també amb aquest objectiu, totes les administracions, molts i molt importants esforços.

Vivim, enguany, un Sant Antoni ben especial. Els carrers i les

places dels nostres pobles i ciutats no s'han omplert, com solen, de les gernacions que participen de les torrades populars i de les fogueres, de tants d'actes populars, culturals i esportius i de les fires que se solen celebrar arreu de l'illa de Menorca. Així com no hem pogut participar, tampoc, de la tradicional processó dels Tres Tocs.

Em permetin que els parli un moment sobre la importància que té la festivitat de Sant Antoni (segons el meu parer) en tant que

manifestació cívica d'un legítim i positiu sentiment col·lectiu de pertinença, d'una menorquinitat que ens identifica i ens distingeix.

Aquesta menorquinitat, que és patrimoni de totes i de tots i per tant no és de ningú, no ens fa ser ni millors ni pitjors, simplement ens defineix.

I fa que (en la mesura que ens hi reconeixem de manera col·lectiva) siguem capaços d'edificar voluntats compartides de prosperitat i de benestar, que siguem capaços d'entendre que la conquesta del futur passa per la suma solidària dels esforços de cadascú.

Com millor s'expressa públicament aquest sentiment, és, sens dubte, en l'acostumada i massiva participació cívica que sol acompanyar els actes festius que se solen celebrar en els nostres

pobles i ciutats.

Com també s'explica de manera plausible en la participació

decisiva (per part de tantes entitats i associacions) en la preparació i desenvolupament dels mateixos actes. Per Sant Antoni, sí, però també en les festes que fiten l'estiu menorquí amb el nostre particular segell, des de Sant Joan fins a la Mare de Déu de Gràcia.

Aquesta menorquinitat té en la seva expressió festiva la (possiblement) millor exhibició pública de la seva voluntat integradora i cohesionadora. Però és en la vida de cada dia (i així s'ha vist, s'està veient, també, durant la pandèmia) on rau la força impulsora d'aquesta voluntat. On es fonamenta aquest sentiment, aquesta capacitat vertebradora, la nostra particular (per pròpia) manera de ser i de fer col·lectiva.

A través, sobretot, de tantes entitats i associacions que teixeixen de manera generosa l'ordit social de la nostra illa. Per mitjà, també, de la participació activa i espontània de tanta gent davant qualsevol eventualitat.

Esteim vivint uns temps tan accelerats que sembla que fa una eternitat del confinament que va marcar l'inici de la pandèmia. Però no hem de voler oblidar l'esclat de generositat que el va acompanyar. Amb tanta gent que va voler aportar el seu particular esforç davant les mancances de material que patíem, de tantes coses imprescindibles com ens mancaven davant la sobtada irrupció, arreu del món, de la Covid-19.

Aquest valor integrador, aquesta força impulsora que fa moure els engranatges socials de la nostra illa serà també (n'estic convençuda) el propulsor del batec

vital que ens permetrà recuperar la prosperitat i el benestar que la pandèmia ens ha arrabassat d'una manera tan dolorosa.

L'acte de Sant Antoni sol ser un moment idoni per fer una pausa en el nostre tràfec diari i, sense voler oblidar les exigències del present, reflexionar ni que sigui per un moment per recordar d'on venim, qui som de manera col·lectiva, com a poble.

Si volem encertar el rumb, ens convé recordar el port d'on hem partit, tenir ben presents les coordenades del camí que hem fet fins ara.

La nostra identitat, la senya distintiva d'aquesta menorquinitat integradora de la que els parlava fa un moment, té els primers sediments en la conquesta de Menorca (que avui commemoram) per part de les tropes del Rei Alfons el Liberal.

Amb el catolicisme van arribar a l'illa, també, la llengua catalana amb la què, des de llavors, de comú ens entenem. I amb ella, la llavor d'una cultura que amb el temps ha esdevingut el ferment de la nostra identitat.

Si hem estat capaços d'alçar el modest però sòlid edifici de la nostra voluntat col·lectiva i esser avui qui som i com som, és perquè hem sabut recordar sempre d'on venim. Perquè hem sabut preservar l'argamassa de la nostra convivència, la beurada que uneix el blocs del nostre edifici social col·lectiu: la nostra llengua i la nostra cultura, el nostre patrimoni històric i natural.

Però em permetin que posi la mirada, també, en el camí que haurem d'emprendre a partir de la superació definitiva de la pandèmia i dels estralls socials i econòmics que ens està causant.

Els períodes de la nostra història quan l'economia i el comerç ens han brindat més prosperitat i quan les ciències i les arts ens han donat fruits més pregons han

estat aquells moments quan, precisament, Menorca s'ha sentit més protagonista del seu propi destí.

Per açò he d'insistir una vegada més en la necessitat de poder disposar de més instruments de decisió política al nostre abast i d'eines que ens permetin ser més àgils i eficients, com ara la tan esperada nova llei de Consells.

Volem ser del tot respectuosos amb la responsabilitat competencial de cadascú. Però també volem ser respectats en els nostros drets i en les nostres legítimes aspiracions. I així com hem fet un llarg camí (que mai no ens ha estat gens fàcil) fins poder arribar allà on som ara, encara ens queda molta feina per fer ni que sigui, només, per aconseguir allò que ja és avui possible decidir a Menorca perquè així ho determina l'Estatut d'Autonomia.

Les menorquines i els menorquins som, volem i podem ser exigents perquè ens exigim. I volem decidir perquè només així podrem sumar. Perquè només qui se sent respectat té arguments plausibles per respectar, per compartir i per construir.

La pandèmia ha significat també una prova més d'aquesta constatació: som i només podrem ser si som la suma solidària i corresponsable de totes i cada una de les parts.

I els moments de més bonança econòmica han solgut coincidir, endemés, durant tota la nostra història, amb aquells quan Menorca ha sabut ser port de progrés i d'acollida, quan Menorca ha obert les portes, de bat a bat, als oratges més vivificants d'Europa.

I ara és d'Europa, precisament, que ens arriben els vents d'esperança. D'aquesta Europa que sembla que comença (a la fi) a creure en ella mateixa com a àmbit de cohesió i de benestar.

Són uns vents que ens parlen d'energies renovables, de preservació dels recursos, de digitalització de la societat i de l'economia, de polítiques de protecció social integradores...

L'aire nou que ens arriba d'Europa bufa, precisament, en la direcció que més afavoreix el rumb que les menorquines i els menorquins hem sabut triar per a la nostra illa. Un camí que ens ha menat a ser la societat que som, a poder gaudir encara del paisatge, dels béns i dels recursos de la natura dels què que tant ens solem enorgullir.

Avui són moltes les societats que malden per variar el seu rumb, que volen emproar el seu futur cap a l'horitzó que Menorca ha sabut triar des de fa temps.

Cada dia sentim com arreu (i amb tantes llengües) es pronuncien uns mots que les menorquines i els menorquins tenim gairebé empeltats ja en la nostra idiosincràsia: sostenibilitat, equilibri, preservació...

És, aquest, un mèrit col·lectiu que hem sabut construir a partir de l'esforç, la generositat i la capacitat de renúncia de moltes generacions de menorquines i menorquins.

Els fruits de tota aquesta feina esdevenen, ara, una oportunitat de consolidació i de prosperitat. Els fonaments sobre els que construir la nova Menorca que haurà de trobar el seu lloc en l'Europa (la nova Europa) que sorgirà de les cendres que desarà arreu la pandèmia.

Amb els nous hàbits i les noves mentalitats, amb les noves maneres de relació socials i les noves dinàmiques econòmiques que sorgiran quan superem, d'una vegada per totes, el malson de la pandèmia.

I, també, amb les demandes de noves modalitats d'oci i de noves experiències turístiques a les quals ben segur que ens haurem d'adaptar.

Ara, més que mai, hem de fer fort el binomi irrenunciable que dona sentit a la declaració de Menorca Reserva de Biosfera.

L'equilibri entre la preservació dels recursos naturals i el desenvolupament econòmic ha de ser més real i més efectiu que mai en la balança. Perquè la virtut, rau, precisament, en ben omplir els dos plats i, a la vegada, mantenir l'agulla tot assenyalant l'equilibri.

Aquest equilibri que tantes societats avui estan cercant i del qual Menorca és pionera, és, però, per pròpia definició, un equilibri dinàmic i, per tant, inestable.

Per açò necessitam consolidar-lo tot dotant-nos d'un marc legal (la compromesa llei de Reserva de Biosfera) que empari i emmarqui les decisions que hem pres fins ara. Des del màxim respecte a la capacitat irrenunciable a decidir, sense interferències, i en tot moment, el futur de Menorca des de Menorca i per Menorca. A partir del respecte màxim als principis, sempre, de la declaració de la Reserva.

I així com d'altres societats estan necessitant i reben estímuls econòmics per tal de corregir el seu camí, la societat menorquina ha de mester recursos per a consolidar el rumb del nostre navegar col·lectiu davant tants d'embats com dia a dia amenacen el fràgil equilibri que ens distingeix.

Necessitam recursos que ens ajudin a preservar les nostres reserves naturals. Però també per impulsar i desenvolupar les activitats econòmiques que ens permetin, precisament, consolidar aquest equilibri.

No hem de perdre de vista mai el rumb que ens ha de menar a un futur millor. Però a la vegada hem d'encarar la sol·lució dels problemes del present, sens dubte d'una gran transcendència.

Cap dels problemes d'ara fa un any no ha deixat de ser un problema.

El drama de l'accés a l'habitatge, tant greu. O la necessitat de millorar dia a dia l'educació de les nostres filles i fills i el benestar de totes i de tots i, en especial, de la gent gran, de les persones amb malalties cròniques i de les persones amb discapacitat; col·lectius que, precisament, ha estat i són els més vulnerables sanitàriament davant la pandèmia. I el constant treball per a una ocupació estable i de qualitat que requereix que seguim lluitant per equilibrar els greuges que pateix la nostra societat i la nostra economia per mor de la doble insularitat. I, com no, la sempre insuficient oferta de connectivitat aèria, agreujada encara més per la pandèmia.

Són moltes les preocupacions que, tot i que pugui semblar que

han desaparegut davant les urgències sanitàries, socials i econòmiques de la pandèmia, són ben reals i afecten a moltes menorquines i a molts de menorquins.

En tot cas, la Covid no ha fet altra cosa que agreujar aquests problemes. Si volem conservar la cohesió social que tant ens identifica, els haurem d'encarar amb decisió, amb acord i amb encert.

Encara no fa un any que totes i tots estàvem positivament capficats (cadascú des del seu àmbit) en trobar les millors respostes per tal de seguir avançant cap a la prosperitat i el benestar personal i també col·lectiu, de tothom.

Tot just ha passat un any.

Un any que no ha estat res semblant a allò que coneixíem, fins ara, com un any de les nostres vides.

Sinó que ha estat «l'any» que tot ho ha capgirat: els hàbits i els sentiments, els usos i els costums, les prioritats i les esperances.

Un any que ens ha marcat a totes i a tots ben segur que de per vida.

Un any que ha sacsejat moltes de les nostres certeses i que ha alterat de manera sobtada l'ordre de les preferències particulars i col·lectives.

Ben segur que ens manca encara perspectiva per valorar de manera cabal l'abast de les conseqüències de la pandèmia sobre cadascú de noltros i sobre la societat menorquina, fins i tot sobre la menorquinitat de la que els parlava fa una estona.

Tot i l'esperança de la vacuna, que ja tenim aquí i dibuixa el principi de la fi, els efectes devastadors de la Covid-19 per a la nostra salut, la nostra societat i la nostra economia no acaben encara de cessar.

No podem baixar la guàrdia.

Hi queda molt per fer, encara, per poder donar per superat el malson que ens afligeix.

Per açò (i abans de qualsevol altra consideració) és imprescindible que cadascú de noltros segueixi amb el màxim de zel possible totes les recomanacions que

estableixen les autoritats sanitàries d'acord amb els criteris que determinen els epidemiòlegs.

Però poden tenir per segur que la pandèmia no aconseguirà arrabassar-nos l'esperança.

N'estic convençuda.

Com ens va ensenyar el poeta Espriu, «haurem de fer foc nou».

A l'hora de revifar la flama de la societat menorquina ben segur que hi serem, totes i tots, les menorquines i els menorquins, de manera solidària i compromesa, ben disposats a atiar aquest «foc nou».

Un «foc nou» nou amb el que encetarem, entre totes i de tots, un nou temps que serà, tornarà a ser, en poden fer un acte, una era plena de prosperitat i benestar.

Feliç St. Antoni i molts d'anys a tots els Tonis i Tònies.